

Копрологічна діагностика еймеріозу перепелів

О. Рудік

0969028813@ukr.net

Поліський національний університет,
м. Житомир, Україна

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що паразитарні захворювання посідають третє місце у світі з-поміж хвороб птиці. Одне з захворювань, яке завдає значних економічних збитків, є еймеріоз, збудником якого є одноклітинні паразити роду *Eimeria*. За даними різних дослідників, на території України екстенсивність інвазії за еймеріозу птиці, залежно від типу господарства та його географічного розташування, становить 2–60%, сягаючи в деяких приватних секторах 100%.

Особливості еймеріозу курей вивчали у багатьох областях України, а щодо перепілок, то таких досліджень дуже мало, тому це питання потребує вивчення. Перепілки значно відрізняються від інших птахів за вимогами до утримання, особливостями біології, за розміром тіла, і, як наслідок — за інтенсивністю метаболізму. Це означає, що фізіологічні, і патологічні процеси в організмі перепілок мають свої особливості. Перепіліництво — прогресивна галузь птахівництва України, яка активно розвивається.

Для діагностики еймеріозу перепілок у наших дослідженнях застосували «Спосіб копрологічної діагностики гельмінтозів і еймеріозів» (патент на корисну модель №66145), який розробили професор Ю. Ю. Довгій і колектив кафедри паразитології, ветеринарно-санітарної експертизи та зоогієни ЖНАЕУ. За цього способу для флотації використовують 35% розчин цукру. Такий флотаційний розчин має питому вагу 1,15, за рахунок чого має високу діагностичну вірогідність. Розчин Люголя, який додають до робочого розчину з розрахунку 1 : 5–1 : 10, забарвлює домішки і рослинні клітини у рожевий та червоний кольори, що спрощує процес мікроскопії та диференціації ооцист еймерій. Було сформовано дві дослідні групи, кожна з яких складалася з 20-ти хворих на еймеріозну інвазію перепелів віком 45 днів і масою тіла 145 г. Проби посліду відбирали в ФГ «Миколай» та ФОП «Іріс-2009» на третю добу захворювання.

Інвазованість перепілок, вирощених у ФГ «Миколай», становила: *E. necatrix* — $1,8 \pm 0,08$ та *E. tenella* — $1,9 \pm 0,03$ тис. ооцист/1 г посліду (загальна інтенсивність інвазії (II) — 3,7 тис. ооцист/1 г посліду). Щоденне клінічне обстеження перепілок цієї групи впродовж місяця показало, що за такого рівня II у 64% птахів спостерігали проноси, у 53% — загальне пригнічення, у 28% — анемічність видимих слизових оболонок і гребеня. Яєчна продуктивність знижувалась на 22,7% порівняно зі здоровими перепілками.

У перепілок, вирощених ФОП «Іріс-2009» II становила: *E. necatrix* — $5,6 \pm 0,21$, *E. tenella* — $2,32 \pm 0,12$ та *E. maxima* — $6,32 \pm 0,31$ тис. ооцист/1 г посліду (загальна інвазованість 14,24 тис. ооцист еймерій/1 г посліду). За такого рівня II у птахів спостерігали проноси (89% хворих перепілок), пригнічення (83%), анемічність видимих слизових оболонок і гребінців (79%), зниження несучості (на 62,7%).

Цей спосіб простий, не потребує значних затрат часу, а компоненти флотаційного розчину загальнодоступні, не спричиняють деформації ооцист еймерій і не є токсичними для дослідника. Тому вибір такого способу діагностики еймеріозу перепілок абсолютно виправданий.

Отже, паразитування еймерій в організмі перепілок призводить до загального пригнічення та зниження продуктивності птахів.